

מסע הישועות

- בשנה השמינית יעלו אלפי ישראל בראשות כ"ק האדמו"ר שליט"א להשתטח על ציון רבנו הקדוש רבי אליעזר פאפו בעל ה"פלא יועץ" בבולגריה, במסע שזכה לשם 'מסע הישועות'
- 'מי שיטבול במקווה טהרה ואחר יתפלל על קברי בלב נשבר, אני ערב לו שתפילתו תתקבל!' – אלו היו דברי הצדיק האחרונים

גדל בקרבם של מצוקי ארץ כמו רבי שמואל בן ברוך והגאון החכם צבי, כשהוא קונה תורה מפי רבותיו, רבי אליהו חיון ורבי משה דאנון, תלמידיו של רבי חיים מוסאפייה שהיה מגדולי תלמידיו של הגאון הנודע רבי דוד פארדו, בעל ה"חסדי דוד" על התוספתא.

בהיותו בן י"א שנים כינהו רבותיו 'למדן' 'עניו' וזכרן, ולשמע דרשת הבר מצווה שלו אותה חיבר בעצמו בפלפול וסברא כאחד הגדולים, הועידו לו מקום בבית מדרשם של תלמידי החכמים המבוגרים. אך הוא בענוותנותו ביכר לשבת בקרב הצעירים וללמוד תורה מתוך הכנעה. בן כ"ה בלבד הוציא לאור עולם את ספרו 'חודש אביו', חידושי תורה על תלמוד בבלי על דרך הפלפול והחריפות. היה זה הראשון בסדרת ספריו הארוכה שהפכה נכס צאן ברזל לארון הספרים היהודי.

בשנת תקע"ד החלה תקופת רבנותו בסליסטרא שנמשכה ארבע עשר שנים, במהלכן לא נפטר יהודי אחד בקהילה בדמי ימיו. רבנותו התאפיינה באומץ ונחישות, כשלא אחת הוא מחרף נפשו לגדור גדר ולעמוד בפרץ. בחכמתו העמוקה ניהל את בני עדתו על מי מנוחות ודאג לטוב להם בזה ובבא. אותה תקופה יצא שמו כאיש אלוקים קדוש וסיפורי מופת אודותיו עברו מפה לאוזן. מסופר כי בערב שבת אחד התנהל על גבי עגלתו מוורנא לסליסטרא, כשבדרך הוא מבחין שהשמש נוטה לערוב ובינו למחוז חפצו עדיין מפרידה כברת דרך ארוכה. בצר לו נשא עיניו וליבו למרום ועוד תפילתו על לשונו נפלה תרדמה עזה על העגלון והסוסים פתחו בדהרת פראים שהביאה אותו לביתו בשעה קלה. בשנת תקפ"ז נודע לו בחלום על גזירה קשה שמרחפת על עירו, והוא החליט להקריב עצמו להיות מזבח כפרה לעם ישראל. ביום כ' תשרי בשנת תקפ"ח נפטר מתוך מחלה קצרה והוא בן ארבעים ושתיים בלבד. קשה להבין כיצד הספיק בימי חייו הקצרים לחבר ספרים כה רבים בכל מקצועות התורה: 'פלא יועץ', כולל דברי מוסר והשקפה; 'חודש האביב' על הש"ס; 'אורות אילים' על מוסרי חז"ל; 'דן ידן' ו'אלף המגן' על התורה; 'חסד אלפים' על שולחן ערוך 'אורח חיים'; 'בית תפילה' על כוונות התפילה; 'יעלזו חסידים' על ספר חסידים ועוד אחרים.

כוח קדושתו ותורתו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

שטח בית העלמין בסליסטרא שבבולגריה, גדוש מתפללים מכל רחבי תבל, אך באורח מפתיע, הלב הוא לב אחד. מן המקווה המיוחד שנבנה בפאתי בית העלמין לעשות רצון צדיק, יוצאות עוד ועוד פנים מטהורות המתמזגות בפסיפס האנושי המרהיב. גם מהנהר שלמרגלות הגבעה עולות קבוצות מתפללים רחוצות משאון העולם ומאוחדות בתשוקה להתקרב אל הצדיק הנורא. עוד רגע וים הגעגועים יסתער בקריאת תהילים נרגשת שתעלה עד כסא הכבוד. זעקת השנה החולפת על תלאותיה ומצוקותיה, תסעיר את חלל היקום ותהלוך בשערי שחק: **אנא, תכלה שנה וקללותיה, תחלש שנה וברכותיה!**

קול השופר המנסר בחלל, מזכיר לכולם את יום הדין המשמש ובא, וכשהאנשים נזכרים במה שיש להם לבקש ולפעול אצל הצדיק, הם פשוט בוכים. בוכים ומתפללים. והתפילות הללו אינן שבות ריקם. לא הרבה צדיקים יצאו בהצרה מפורשת כזו כפי שהכריז רבנו טרם מותו: **'מי שיטבול במקווה טהרה ואחר יתפלל על קברי בלב נשבר, אני ערב לו שתפילתו תתקבל!'** אלו שהשתתפו במסעות הקודמים, יודעים כי כמה וכמה יהודים שהגיעו בשנה שעברה מתוך בכי וצער גדול, כבר יזכו להשאיר על הקבר דמעה של שמחה. חשוכי בנים שזכו בדרך נס ממש להיפקד בזרע של קיימא, או יהודים שהיו נתונים בצרה ובשבייה, ובזכות התפילות ששפכו מקירות לבם, נפקדו בדבר ישועה ורחמים. 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם', וכוחו של רבי אליעזר פאפו ששימש מגן וצינה לבני דורו בימי חייו, ימשיך להגן באלף המגן על אחינו כל בית ישראל עד ביאת ינון במהרה בימינו.

רבי אליעזר פאפו נולד בשנת ה'תקמ"ו (1785) בעיר סארייבו שבבוסניה, לאביו רבי יצחק זצ"ל ולאמו מרת בלקנה ע"ה, בבית ספוג בתורה ויראת שמים. מיילים ספורות שכותב בספרו 'פלא יועץ', מלמדות אפס מה על גדלותו של אביו: "ברם זכור לטוב עטרת ראשי אבא מרי זלה"ה, כי בכל יום מימי חוליו ההוא, אמר בקשת 'לך אלי תשוקתי' ושאר וידויים ותחינות של יום הכיפורים, ופלגי מים ירדו עיניו, אשרי עין ראתה אלה. וכל מי שיהיה נכנס אצלו היה אומר לו 'ראו סופו של בשר ודם', עין ראתה ותאשרהו, אשריו ואשרי חלקו".

הרב בציון

המקווה במקום

הקהל

הטיסה אי"ה ביום רביעי
כ"ב אלול תשע"א (21.9.11)
לפרטים נוספים והרשמה
בטל. 08-8679897

שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל

בס"ד, שב"ק פרשת כי תבוא י"ח אלול תשע"א | גליון 469

דברי הימים

לא עברתי ממצוותיך

כ"ה אלול הוא יום הילולת הצדיק הקדוש והנורא רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב, שנודע בכינויו: המגיד מזלאטשוב. הבעש"ט הקדוש העיד עליו כי קיבל נשמה קטנה והעלה אותה עד למדרגת התנא האלוכי רבי שמעון בר יוחאי!

שנתיים לפני פטירתו, נזקק לשמירה כדי שלא תפרח נשמתו מרוב דבקות. ביום שבת קודש פרשת ניצבים-וילך, בעת שהסב לסעודת רעווא דרעווין בחדרו, נשתנתה פתע צורתו והחל רץ בחדרו אנה ואנה כששפתיו לוחשות שוב ושוב: 'בהאי רצון אסתלק משה'. בתו שהבחינה במתרחש, רצה להבהיל את אחיה כדי להציל את הצדיק, אך כשהגיע, קרס הצדיק בין זרועותיו בצעקת 'שמע ישראל'...

כשדיברו עימו פעם על מצוות ויודי טרם הפטירה, אמר: ויודי?! מעולם לא הרהרתי דבר אסור, לא דיברתי דבר אסור ולא עשיתי מעשה אסור... אמרו צדיקים: זהו ויודי מעשרות - לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי!...

מדברי מו"ר ועט"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

נוסעים אל הפלא יועץ

על הארץ ואחד בשמים! מורה הדרך שלנו בשמים הוא הקדוש רבי אליעזר פאפו, בעל הפלא יועץ! מיום היותנו בר-מצווה, מוסרים אנו בקביעות שיעור בספריו הקדושים 'פלא יועץ' ו'עלזו חסידים', וחשים קשר עמוק לדרכו ומורשתו. ההשתטחות השנתית על קברו לקראת הימים הנוראים, נעשתה זה מכבר למעיין של נסים ונפלאות, כשחשוכי בנים זוכים לפני בטן נגד כל הסיכויים, או מי מאחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה, יוצאים מאפלה לאורה.

כשננסס הכהן הגדול לפני ולפנים ביום הכיפורים, ביקש: "שלא יכנסו לפניך תפילת עוברי דרכים". מה היא 'תפילת עוברי דרכים'? אפשר זו היא תפילתם של עוברי עברה, כמו גנב הבא במחתרת ולפני שפורץ פנימה, נושא תפילה לפני ה' שלא ייתפס! כוחה של התפילה גדול כל כך, עד שאף שאדם עומד בעיצומו של מעשה עברה ר"ל, יש לו כוח לבקש ולפעול. לזאת נזקק הכהן הגדול לשאת תפילה ברגעים כה גורליים, כדי לנצח את תפילתו של הגנב. צא וראה עד היכן מגיעה כוחה של תפילה!

כאיש אחד בלב אחד, ניסע כולנו אל ציון קודשו של בעל הפלא יועץ, ונעמוד בתפילה מעומק הלב לפני שומע תפילה שיפקדנו בדבר ישועה ורחמים, והצדיק הקדוש הזה ישמש לנו סנגור ביום הדין כדי שנתברך כולנו בכתיבה וחתימה טובה ושנת גאולי באה.

"והיה כי תבוא אל הארץ... ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך... ושמת בטנא... ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו... וענית ואמרת לפני ה' אלוקיך". טנ"א, ראשי תיבות: ט'עמים נ'קודות א'ותיות. אחת לשנה ראוי לאדם לאסוף את כל הקורות אותו, ולהכניס בתוך דיבורים, טעמים נקודות ואותיות, עימם יבוא אל הכהן שהוא הצדיק ויענה ויאמר לפני ה' את כל אשר עם לבבו.

זה כמה שנים, מאז התחלנו לפקוד בקביעות את קברו של הקדוש רבי אליעזר פאפו בעל הפלא יועץ, שאנו אוספים במשך כל השנה את כל מה שעובר עלינו, את ההלל וההודיה להשי"ת על טובותיו עימנו כמו גם את זעקותינו מעומק הלב על המאורעות הפוקדים אותנו, כדי שכאשר נבוא אל הצדיק בשלהי חודש הרחמים והסליחות, נספר שם על חלקת הקבר את הכול ונהפוך את המצוקות והמועקות שלנו לתפילה נרגשת, שתעלה עד כסא הכבוד בכוח נשמת הצדיק. כך הפכו מסעות קדושים אלו, לרגעים גורליים בדברי ימיה של 'שובה-ישראל'; לרגעים של התעלות והתקרבות להשי"ת, שלאחריהם מגיעים רק ימים טובים יותר ושעות יפות יותר. מסעות אלו כבר יהיו לנו אבני-דרך עד ביאת גואל.

ידועה אמרתו של בעל הדברי יואל, שעל כל יהודי לדבוק בשני מורי-דרך. אחד

ר"ת	יציאת השבת	כניסת השבת	
19:59	19:19	18:08	ירושלים
19:56	19:21	18:25	ת"א אשדוד
19:56	19:20	18:15	חיפה
19:56	19:20	18:23	ב"ש

השיעור השבועי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א

יתקיים בימי חמישי בשעה 21:00 בהיכל ישיבת שובה ישראל רח' שבט בנימין 34, רובע י"ב, אשדוד. פרטים נוספים בטל: 08-8679897

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע, לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com
כמו כן ניתן לקבל במייל את דבר התורה היומי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com

לא סחורה...

על הפסוק "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה", ממשיח המגיד מדובנא משל נפלא:

סוחר מצליח ירד מעל גבי ספינה ששבה מסע ארוך ושיגר סבל להביא את חבילותיו הביתה, בעוד הוא מתנהל בעגלתו. חולפת שעה ועוד שעה, והסבל עדיין לא הגיע. הסוחר ניצב בחלון ומעיף מבטים עצבניים בשעונו. מה נמשך זמן רב כל כך... רק כעבור שעות נחתה החבילה לצד הדלת בחבטה. פרצוף סמוק ונוסף זיעה הציץ מבעד לפתח וביקש תשלום הולם. חבילה שכזו? לפחות מאה רובלים! הסוחר החל לחוש שלא בטוב... אדוני הסבל! אני סוחר ביהלומים. החבילה שלי קלה לאין ערוך... מסתבר שלקחת בטעות חבילה של מישהו אחר!...

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה", בשל כך באו כל הקללות. בגלל חסרון השמחה מגיע עונש כה גדול? לא. חסרון השמחה מעיד על כך שזו אינה כלל החבילה המדוברת... נניח רגע לסבל והסוחר המתנצחים זה עם זה, ונפנה אל גנב העירייה המסתתר אחורי קיטונו של הקצב, ואורב לרכושם של עוברים ושבים. הוא מביט בסבל הכורע תחת החבילה העצומה ונאנח... זו לא סחורה! הוא ממתין לחבילה קטנה יותר וקלה, שבעליה נושאים אותה בצעדים מתרוננים... שם טמון הרכוש האמיתי!

קעת נניח גם לגנב ונפנה אל ילדנו הקטן. גם הוא מתחבא מעט ולא נראה, אך עיניו החכמות בוחנות את הסחורות השונות הנישאות בידי הוריו... אוי ואבוי! - זועקת אימו - שברת את הצלחת הכי יקרה... הילד רואה את הכאב ומסיק כי אכן הצלחת היא רכוש יקר... רכוש הוא דבר חשוב. אימא מגישה לו גביע גלידה בעיניים נוצצות. בשבילך! עוד לפני שטועם את המאכל, יודע בוודאות שזהו דבר ערב ומתוק לחך. שלוימי, לך בקשה עם אבא לבית הכנסת! - כן, אבל זה לא הניצוץ של הגלידה. גם לא הכאב של הצלחת. זו חבילה כבדה. מסתבר שזו לא סחורה...

אנו יכולים לנסות לומר המון מילים יפות, אך את התחושות לא נוכל להסתיר. כשם שהסבל לא יצליח להסתיר את פרצופו הסמוק והנוסף. כשם שהיהלומן לא יצליח לכבוש את חיכוכו... כשאנו נושאים משא כבד, אנו מזיעים. מתרגזים. קצרי רוח. כשאנו נושאים משא קל, אנו מחייכים ושופעי שמחה. כדאי לשנן לעצמנו תמיד את משלו זה של המגיד מדובנא: אם זו חבילה כבדה, זו לא הסחורה שלי! התורה שלנו, המצוות שלנו, הם משאות קלים ונוחים. כשאנו מתקשים לסחוב אותם, איש גם אינו מעוניין בהם...

אל אדון על כל המעשים

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נתן לך וגו'".

יש להבין את אריכות לשון הפסוק וכפילות דברים לכאורה: א. למה לא כתב 'והיה כי תבוא אל הארץ ולקחת וגו'', ומה פשר המילים "אשר ה' אלוקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה"? ב. למה לא כתב 'ולקחת מראשית כל פרי האדמה ושמנת בטנא', ומה פשר "אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נתן לך"? ג. לכאורה, היה מדויק יותר לכתוב 'והבאת' במקום 'ולקחת'?

מצוות ביכורים נועדה להזכיר לנו כי יש אל אדון כל המעשים ואיננו בכלל השדות שברשותנו כי אם כאריסים העובדים אצל בעל הבית. תזכורת זו נחוצה ביותר כשעם ישראל נכנס לנחול את הארץ ומתיישב איש תחת גפנו ותחת תאנתו.

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה", כשבלבך תתפשט לה תחושת אשליה של כוחי ועוצם ידי, אז דווקא 'ולקחת מראשית כל פרי האדמה', כל מה שתיקח לעצמך, לא יהיה אלא בזכות הראשית שהנך נתן לקדוש ברוך הוא, כמו אריס שאינו רשאי לקחת מן הפירות טרם ייתן את חלקו של בעל הבית. בזכות זה: "אשר תביא מארצך", מה שהיה נדמה בעיניך נחילה כתנובת ארצך הפרטית, תבין שאינו כן, אלא "אשר ה' אלוקיך נתן לך". (כסף נבחר)

ברפראות

"והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלוקיך" (כ"ח, א') אמרו חז"ל (פדר"א ט"ו) 'בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ואמרת שובנו בנים שובבים'. באוזני בשר אולי איננו שומעים את הבת קול, אך הרהורי התשובה הפוקדים כל איש יהודי מספר פעמים במהלך היום, מקורם בבת קול זו ההולכת ומפוצצת בעולם.

והנה מספרים חז"ל (חגיגה ט"ו.) על אלישע בן אבויה ששמע בת קול יוצאת ואמרת 'שובנו בנים שובבים חוץ מאחרי'. כלום יש אדם שאין לו תשובה? אלא בת קול זו המכרזת בכל יום 'שובנו בנים שובבים' ומעוררת את עם ישראל לתשובה, לא מגיעה עוד אל אחר, אחר שהיה במקום גבוה כל כך ונפל. אם ירצה לחזור בתשובה יוכל, אך את ההתעוררות היומית הזו, הפסיד. כמה יש לנו לשמוח שאנו שומעים בכל יום את קול ה' הקורא לנו לשוב בתשובה...

זהו "והיה", אין והיה אל לשון שמחה, שמחה גדולה ועצומה היא "אם שמוע תשמע לקול ה' אלוקיך", שתזכה לקבל בכל יום מאת הקדוש ברוך הוא בעצמו הרהורי תשובה. (הרה"ק רבי לוי יצחק מבראדישטוב)

"והיה אם לא תשמע בקול ה' אלוקיך" (כ"ח, ט"ו)

כשם שיש באדם רמ"ח איברים ושס"ה גידים, כך יש בתורה הקדושה רמ"ח איברים ושס"ה גידים. המרה של התורה, היא התוכחה. כשם שבמרה שבאדם תלויה עיקר חיותו, שאם ניקבה או נחסרה אינו יכול עוד לחיות וחשוב טריפה (חולין מ"ב.), כך תלויים כל חיות וקיום

ישראל, בתיבות התורה שבפרשת התוכחה. זהו שפירש רש"י בפרשת ניצבים (כ"ט, י"ב) 'שהקללות והייסורין מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו'. (הרה"ק רבי פנחס מקאריץ)

על פסוק "והיה אם לא תשמע בקול ה'", דרשו חז"ל במדרש: הדא היא דכתיב 'רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו ה'".

פירש הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן: פסוקי התוכחה, נראים כקללות כשקוראים אותם יש, אך כשקוראים אותם הפוך, הם מתגלים דווקא כברכות. ניקח את הפסוק "שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו, חמורך גזול מלפניך ולא ישוב לך, צאנך נתונות לאויביך ואין לך מושיע" (כ"ח, ל"א). בקריאה הפוכה תתקבל ברכה ארוכה: מושיע לך, ואין לאויביך נתונות צאנך! לך ישוב, ולא מלפניך גזול חמורך! ממנו תאכל, ולא לעיניך טבוח שורך! הרי כי בפנימיות הקללות ניתן למצוא ברכות יקרות...

בפרשת כי תבוא, תרע"ו פסוקים, כמנין רעו"ת, אך גם כ"ו פעמים שם הוי"ה העולים - רעו"ת. וזו כוונת הפסוק שמסמיך המדרש לפסוקי התוכחה: 'רבות רעות צדיק', רעות רבות כמנין רעו"ת מונה הצדיק שהוא משה רבינו, אך "מכולם יצילנו ה'", כ"ו פעמים שם ה' שבפרשה שגם הם עולים רעו"ת, הם מהפכים את כל הקללות לברכות.

(פנים מאירים)

ימי רצון

בירושלים של לפני שנים רבות, גר נגר צדיק שיצירותיו המופלאות היו לשם דבר. יום אחד הופיעה בחנותו דמות יוצאת דופן. הפחה הערבי של ירושלים חשק באחד מרהיטיו... הנגר קיבלו במאור פנים ורשם את פרטי הזמנתו בדקדקנות. כעבור שבוע הגיע הפחה לקבל את הזמנתו, אך הנגר השיבו ריקם. מצטער. עדיין לא מוכן!... חלף שבוע נוסף, ושוב התשובה המתנצלת: עדיין לא מוכן! בפעם השלישית התקצף הפחה: עבור כולם יש לך פנאי, רק אותי הנך דוחה שוב ושוב... השיב היהודי בתום: לפני שאני חוטב עץ עבור עבודתי, אני שואל אותו: תרצה להיות כסא לפלוני או ארון לפלוני?... זה חודש ימים שאני יוצא לחפש עצים עבור כבודו, ושום עץ עדיין לא הביע את נכונותו להיות לו רהיט...!

שלמות של דבר, תלויה ברצון הפנימי שלו. כשקיים רצון מצד העץ, אז יוצא הרהיט מושלם... כשנבחן את מעשינו, נגלה כי רבים מהם נעדרי שלמות מחוסר רצון פנימי... אנו עושים כי כך ראוי, אך לא מספיק רוצים. 'ימי רצון', הם גם זמן לתיקון הרצון החסר, כדי שכאשר יעמדו המעשים למשפט, הם יתגלו חזקים ושלמים.

קדושת המאכלים - א'

דברי המאכל שאדם מכניס לפיו, מתעכלים במעיו ובסופו של דבר נעשים חלקים ממנו. לזאת ראוי לנקוט משנה זהירות בכל מה שהזהירו חכמינו בענייני מאכל, כדי שלא תינזק הנפש מן האכילה ויצא שכרה בהפסדה.

אין להניח תחת המיטה שאדם יושן עליה שום דבר מאכל, אפילו כיסה אותו בכלי ברזל, כיוון שרוח רעה שורה עליו. הדברים אמורים לא רק לגבי תבשילים רק גם לגבי מאכלים חיים. במידה ונשכחה חבילה ובה מוצרי מזון תחת מיטה שאדם ישן עליה, יש אומרים לאטום את החבילה היטב ולערוות עליה מים לסירוגין מכלי כשר, דוגמת נטילת ידיים שחרית להעביר רוח רעה. בשמחה שנערכה באוהלי צדיקים, נשכחה תיבה ובה מיני מזונות תחת המיטה והגה"ק אב"ד קאמינקא הורה להטבילה במקווה. נחלקו הפוסקים האם גם תחת מיטה שישנו עליה ביום שורה רוח רעה.

מזון ששהה תחת מיטה ששכב עליה נוכרי, יש מתירים כיוון שאין רוח רעה שורה עליו. ואפשר ראוי לבעל נפש להחמיר כי נחלקו בזה הפוסקים. נודע על אחד הגאונים שסירב לשתות יין שהוגש לו, ואחר ימים התברר כי היין נהג ליישן את החביות תחת המיטה.

בעלי נפש מחמירים שלא לאכול מבהמה שהתעוררה בה שאלה והורה בה חכם להתיר מסברא שלא נכתבה במפורש בשולחן ערוך. היו שהחמירו עוד שלא לאכול מדבר שהורה בו חכם כלל. הרה"ק מלובלין סירב פעם לקדש על יין מסוים והתברר שהורה בו חכם. השל"ה הקדוש החמיר על עצמו שלא לאכול מבהמה שהייתה בה סירכא והותרה במיעור.

סכנה לאכול מבהמה שאכלה רעל שמסול להמית אדם ר"ל או שהוכשה על ידי נחש. גם מאכלים שנפשו של אדם קצה בהם, רעים מאוד לנפש, והוא הדין, אכילה בכלים שנפשו של אדם משקצתן. אסרו לאכול בידיים מזוהמות.

אין ראוי לאדם לאכול אלא כשהוא רעב, וכן אין ראוי לשתות אם לא צמא. מסיבת בריאות הגוף, ראוי שלא יאכל לפני שהילך קמעה לחמם את גופו או שהתייגע במלאכה אחרת. נודע כי אכילה גסה לגוף, כמוה כסם המוות, לכן קבעו חז"ל שיפחת אדם שליש משביעתו כדי שלא יינזק. הבעל שם טוב הקדוש פירש: 'אכלו ענווים וישבעו', מדוע? כיוון שתקנו חז"ל שיפחת אדם שליש משביעתו, פן יכעס ויינזק. אמנם העניו אינו כועס לעולם, לכן מותר לו לשבוע...

הגאון רבי עבדאלה סומך זי"ע - ח"י אלול תרמ"ט

בהיותו בעיר סמוכה לבגדאד, תקפה אותו מחלת החולירע, ממנה נפטרה. כוונת תלמידיו הייתה לקבורו בקבורת אבותיו בבית העלמין המרכזי ממזרח לחדקל, אך הרשויות התנגדו להטמנתו במקום עקב מחלתו והועידו לו קבר בחצר קברו של יהושע בן יחזקאל הכהן הגדול בפרפר 'אל-כרך'. בעיצומה של ההלוויה התפרצה אש השנאה של מוכתר הפרפר, ובעזרת אנשים ריקים חסם את הכניסה לחצר. יהודים אמיצים טיפסו על החומות ופתחו את השערים מבפנים, כשצבאו של מושל בגדאד מובהל לסייע להם במאבקם במוכתר. כשון הסערה, החליט המוכתר לנקום ביהודים וטפל עליהם עלילה שהרגו בחיילי הממלכה במהלך הקבורה. ההמון הנבער האמין לעלילה והתנפל על היהודים בפוגרומים מאורגנים. בהשתדלות עסקנים בריטיים שמו השלטונות קץ לפרעות אך התנו את השלום בהוצאת הגאון מקברו והטמנתו בבית העלמין שממזרח לחדקל... המהלך התבצע תחת מעטה הגנה של חיל פרשים, כשעם פתיחת הקבר משתרר הס: הגופה נותרה שלימה כאילו נטמנה הרגע! זאת למרות שחלפו 84 יום מהפטירה... אפילו התכריכים נותרו ללא רבב. מפקד הצבא הורה לחייליו לרדת מסוסיהם וללוות את איש האלוקים ברגליהם. אחד הישמעאלים שהשתתף בפוגרומים ונוכח בחזיון הנורא, נמלט מבגדאד והתגייר. זכות רבנו הקדוש תגן עלינו ועכ"א.

לאורם נלך

אורו של הגאון דרך בשנת תקע"ג, בבית אביו החכם והנגיד רבי אברהם ואימו החסודה המיוחסת לגאון רבינו ניסים מחבר הוידוי הגדול וראש ישיבת נהרדעא. וכה חתם את שמו: 'עבד ה' ידיע עבדאלה בן לא"א אברהם בן יוסף בן יחזקאל הסומך, נין ונכד לרבנו ניסים שהיה ראש ישיבה פה קהילתנו מדינת בבל'.

למד תורה מפי גדולי בבל כשרבו המובהק הינו הגאון רבי יעקב ב"ר יוסף הרופא, מדעיני בגדאד ומחבר ספרים נודעים. תקופה לאחר נישואיו שלח ידו במסחר לפרנסתו, אולם בראותו את הרעב לתורה השורר בעירו בגדאד, זנח את עסקיו והקדיש את אונו להקמת ישיבה לבעלי תריסין. על תלמידיו נמנה יהודי נגיד שבנה עבור הישיבה את בית המדרש המפורסם 'בית זלכה', ואף העמיס על שכמו את עול החזקתם של מאות בני עלייה שהתקבצו אל הישיבה מערים רחוקות. תלמידי הישיבה נודעו בקדושתם וגאונותם המופלגת. עליהם נמנו: הגאון ה'בן איש חי'; חכם אליהו מאני, רב העיר חברון; הגאון רבי ניסים ראש השוב"ם למדינת בבל; המקובל הגדול חכם רבי יהודה פתיא, ועוד. בית הדין שבראשות רבנו, הכריע בבעיות שנתגלעו בכל תפוצות ישראל, כשעד הודו הרחוקה מגיעה ידו. במרוצת השנים התפרסם כאיש אלוקים ובעל מופת, ואף הישמעאלים חרדו לשמו.

האנושות במרדף סהרורי אחר החדש... המכונית; הטלפון; החדשות הטירות. מי הוא 'חדש'? זהו השטן המתחפש כל יום בשלל חידושים, כדי להסיט את מחשבותינו מעצמנו!